

JOHANNE BORGEN

Denne kvelden var Børge-Borgerne på hyggelig besøk hos Eve Munthe-Kaas og Ove Bøe på Borgenfjellet. Borgenfjellet var tidligere hjemmet til malerinnen Johanne Borgen (1902-1985), bygdas mest kjente og anerkjente kunstner, men stedet ble overtatt av ekteparet Bøe/Munthe-Kaas i 1998.

Opprinnelig var Borgenfjellet en plass under Store Borgen, men ble selveierbruk før 1900. Den første selveieren her var murer Martin Larsen Borgen, Johannes far. Etter hans død, var det enken Dina Olsdatter Borgen som drev bruket en periode. Så overtok sønnen Torbjørn driften av eiendommen. Han og Johanne bodde sammen på Borgenfjellet et langt liv og ble etter hvert "ble som et gammelt ektepar".

Ove Bøe orienterte om hva som var blitt gjort på stedet etter overtakelsen. Ekteparet Bøe/Munthe-Kaas har restaurert bygningene på bruket og har dessuten oppført nytt hus med lokale for arrangementer og utstillinger. Her har hele malerisamlingen til Johanne Borgen, som tidligere hang i hennes hjem, fått plass. Ekteparet har gjort en formidabel innsats for å bevare og formidle hennes kunst.

Ove Bøe fortalte oss dessuten litt om Johanne Borgens malerier og tegninger. Tegningene var elevtegninger fra Statens Kunst- og håndverksskole. Hun malte ellers både portretter, stilleben og landskap fra både Kragerø, Krøderen, Borgen og Italia. Johanne malte sitt første bilde av Borgenfjellet da hun var 15 år og det siste malte hun høsten 1985.

Tove Lodding fortalte personlig om mennesket Johanne Borgen. Toves mor, Klara Lodding, var Johannes niese, så Tove har bestandig vært mye på Borgenfjellet både som barn og voksen.

Johanne, som var døpt Johanne Margarethe 30. mars 1902, var eneste jente av 6 barn. Hun hadde 1 helbror og 4 halvsøsken. Fra hun var liten ville Johanne bare tegne. Det var ikke mulig å få henne med ut på jorden for å ta opp poteter eller lignende.

Som voksen gikk hun 4 år på Statens Kunst- og håndverksskole og studerte 2 år i tillegg. Denne perioden bodde hun på Ullern i Oslo. Her traff hun også sin beste venninne Lillan. Moren Dina tok i mot og serverte mat til sultne ungdommer fra Oslo på langhelgeturer til Borgenfjellet.

Johanne giftet seg aldri. Hun hadde en frier på Fetsund, men var forelsket i en hun aldri fikk, så derfor valgte hun å leve alene. Førerkort tok hun etter fylte 60 år.

Johanne fikk kunstnerstipend på kr. 200.- og reiste til Italia for pengene. Etter hvert ble det mange reiser til Italia – Roma, Capri, Sicilia. Thorbjørn ble etter hvert med søsteren på hennes reiser og feiret blant annet sin 70 års dag på Sicilia.

Tove Lodding var med Johanne på tur til Sicilia.

Under krigen var det vanskelig å få tak i lerret og olje. Da brukte Johanne huntonitt og tran. Male måtte hun. Hun hadde en masse bestillingsverk som hun aldri rakk å male. Maleriene til Johanne Borgen var ikke provoserende, derfor ble hun heller ikke kjent langt utover. Dessverre tegnet hun kun i studietiden for hun var en veldig dyktig tegner. Tegningen av Venus ble kopiert opp. Modellene fra studietida fikk kr. 1.- pr. dag for å sitte. En av de kvinnelige modellene var modell hele livet.

Maleriet av Asbjørn Dørumsgaard som henger på Lillestrøm vgs. er malt av Johanne Borgen. Flere av Ullensakers ordførere er også malt av henne. Dessuten ble hun antatt på Høstutstillingen. Johanne Borgen fikk Ullensaker kommunes kulturpris i 1983. Hennes arbeider finnes i dag i både privat eie og i kommunale- og fylkeskommunale institusjoner.

